

บทที่ 3

วิธีดำเนินการ

การศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้แบ่งขั้นตอนการศึกษาไว้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้
3. การสร้างเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน องค์กรท้องถิ่นต่าง ๆ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นตัวแทนของชุมชนในเขตบริการโรงเรียน จำนวน 8 หย่อมบ้าน ได้แก่ บ้านแม่แฮเหนือ บ้านแม่แฮน้อย บ้านป่าเกี๊ยะ บ้านห้วยขมิ้นใน บ้านห้วยขมิ้นนอก บ้านห้วยหอย บ้านแม่มู และบ้านแม่สะงะ และชุมชนที่อยู่นอกเขตบริการของโรงเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ จำนวน 10 หย่อมบ้านซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอสะเมิง ได้แก่ บ้านห้วยน้ำจาง และอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอแม่วง ได้แก่ บ้านม่อนยะกลาง บ้านม่อนยะใหม่ บ้านม่อนยะเหนือ บ้านม่อนยะใต้ บ้านป่าไผ่มัง บ้านแม่เตียนกะเหรี่ยง

บ้านห้วยเย็นมั่ง บ้านห้วยเย็นกะเหรี่ยง และบ้านห้วยข้าวลิบ ปีการศึกษา 2548 จำนวน 423 คน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน องค์กรท้องถิ่นต่าง ๆ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นตัวแทนของชุมชนที่อยู่ในเขตบริการและนอกเขตบริการของโรงเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน ปีการศึกษา 2548 จำนวน 386 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างดังนี้ คือ

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้นำชุมชน สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการคัดเลือกแบบเจาะจง จำนวน 29 คน ดังปรากฏในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 1

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน
กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	14
กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	2
ผู้นำศาสนา	6
ผู้นำหมู่บ้าน/ผู้นำเยาวชน	2
ผู้มีตำแหน่งทางสังคม	5
รวม	29

กลุ่มที่ 2 ผู้ปกครองที่ไม่ได้มีตำแหน่งในคณะกรรมการใด ๆ โดยผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ปกครองทั้งหมดในเขตบริการและนอกเขตบริการ ของโรงเรียนที่ส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนในโรงเรียน จำนวน 394 คน แต่ได้รับข้อมูลตอบกลับมาจำนวน 357 คน คิดเป็นร้อยละ 90.61 ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่ 2

หอ้อมบ้าน	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ในเขตบริการ			
1. บ้านแม่แฮเหนือ	แม่แจ่ม	84	68
2. บ้านแม่แฮน้อย	แม่แจ่ม	18	17
3. บ้านป่าเกี๊ยะ	แม่แจ่ม	24	23
4. บ้านห้วยขมิ้นใน	แม่แจ่ม	30	28
5. บ้านห้วยขมิ้นนอก	แม่แจ่ม	10	10
6. บ้านห้วยหอย	แม่แจ่ม	46	41
7. บ้านแม่มู	แม่แจ่ม	8	8
8. บ้านแม่สะงะ	แม่แจ่ม	5	5
นอกเขตบริการ			
1. บ้านห้วยน้ำจาง	สะเมิง	23	21
2. บ้านม่อนยะกลาง	แม่วาง	10	10
3. บ้านม่อนยะใหม่	แม่วาง	19	18
4. บ้านม่อนยะเหนือ	แม่วาง	48	42
5. บ้านม่อนยะใต้	แม่วาง	13	12
6. บ้านป่าไผ่ม้ง	แม่วาง	21	20
7. บ้านแม่เตียนกระเหรี่ยง	แม่วาง	16	15
8. บ้านห้วยเย็นม้ง	แม่วาง	6	6
9. บ้านห้วยเย็นกระเหรี่ยง	แม่วาง	5	5
10. บ้านห้วยข้าวลิบ	แม่วาง	8	8
รวม		394	357

เครื่องมือที่ใช้

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียน

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ในกรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่กระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาในลักษณะการบริหารสถานศึกษา ที่เป็นนิติบุคคลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป เป็นแบบสอบถามแสดงถึงการมีส่วนร่วมและการไม่มีส่วนร่วม

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด โดยให้ระบุการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลในแต่ละด้านที่เป็นประเด็นสภาพปัญหามากที่สุดที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชน พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ในการแก้ปัญหาเพิ่มเติมตามประเด็นปัญหานั้น

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยมีลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและการศึกษาที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดกรอบคำถาม ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามตามกิจการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนตาม

กรอบแนวคิดของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษาในลักษณะการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

4. นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ช่วยชี้แนะและขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ

5. ปรับปรุง เครื่องมือตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่ง
7. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอนหนังสือจากประธานกรรมการบริหารหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ประจำสาขา วิชาการบริหารการศึกษา เพื่อแจ้งไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูล
2. ขอนหนังสือจากโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ เพื่อแจ้งไปยังกลุ่มตัวอย่างเพื่อขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยได้รับแบบสอบถาม กลับคืนมาทั้งหมด 386 ฉบับ ร้อยละ 100
4. นำข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมแบบสอบถามไปวิเคราะห์

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย
- ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านแม่แฮเหนือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะ วิเคราะห์โดยใช้ความถี่ประกอบการบรรยาย